

Chotyňáček

Ročník 26

Prosinec 2018

ZDARMA

Před 100 lety vznikla Československá republika - 28. 10. 1918.

Jak se rodila republika

(Z časopisu Moje země si budeme připomínat vznik naší republiky)

Tatíček nepřitelem národa

Za zmínku určitě stojí také proměna, která se v průběhu několika měsíců udála s veřejným obrazem T. G. Masaryka. Tento vzdělaný a charakterní muž totiž po několik desetiletí před rokem 1918 představoval jednoho z největších nepřátel českého lidového podprůměru: osob málo vzdělaných, málo informovaných, ale právě proto připravovaných „naskočít“ na jakoukoliv primitivní národoveckou vlnu.

První kauzou, při které TGM podrazil nohu svůdné národovecké iluzi, byly rukopisy Zelenohorský a Královédvorský. Dnes už je většinový názor vědců jednoznačný - jde o falzu (i když pořád existuje skupina seriózních odpůrců tohoto názoru, která přináší argumenty hodné pozornosti a zkoumání). Ve své době ale byl Masaryk považován za zrádce národa, podle historika Tomka „lichého člověka“. V Národních listech ho dokonce pateticky vyzvali: „Jdi, přimkni se k nepříteli, jemuž sloužíš, zapomeň, že jsi se narodil z české matky, že jsi kráček po české půdě. My tě z našeho národního těla vylučujeme jako šerednou hlízu.“ I později, když už důkazy většinou vzdělanců přesvědčily, že TGM má pravdu, bylo mu alespoň vyčítáno, že pravdu o rukopisech nepředložil národu „citlivě“ a „dávkově“.

Snad ještě větším Masarykovým „malérem“ se pak stala hilsneriáda. Důležité samozřejmě bylo, že se Masaryk postavil za

židovského mladíka Hilsnera, který byl odsouzen k smrti za údajnou vraždu katolické dívky Anežky Hružové.

Ještě mnohem významnější se však ukázalo být, že se tímto krokem TGM postavil proti masám lidí, kteří slepě věřili báchor-kám o rituálních vraždách, jež údajně Židé páchají, aby získali panenskou krev pro svoje nečisté rejdy! To bylo plivnutí do tváře veřejnosti, které Masaryk postavilo do role „nejosamocenějšího českého intelektuála“. Když v roce 1907 TGM kandidoval do říšské rady, valašští katolíci proti němu vyrazili do boje s heslem „Kdo miluje svou vlast a jazyk, nevolí Masaryka!“

Ještě na počátku světové války TGM zvažoval verzi, podle níž by Čechům bylo nejlépe v habsburské monarchii - ovšem změněné na způsob Spojených států amerických. Teprve v průběhu války se Masaryk neochvějně rozhodl pro samostatnost. A také ji dokázal prosadit.

Díky tomu naši pradědečkové „šerednou hlízu“ přejmenovali na „tatíčka osvoboditele“ a jali se ho nezřízeně milovat. Titíž Valaši, kteří ho chtěli vyobcovat z národa, o Třech králích zpívali: „My o Vánocích jdeme k Tobě, abychom v Tobě uvítali našeho Osvoboditele.“ Lidé masově podepisovali petici, podle níž měly Masarykovy sebrané spisy vyjít v takovém nákladu, aby každá česká rodina obdržela jednu sadu. Zdarma, samozřejmě!

Počátek existence Československé republiky nebyl v jejích okrajových částech nijak idylický. Potomci husitů si svůj nový stát

museli vydobýt se zbraněmi v rukou. Nebylo to nic snadného - vždyť Němců, kteří chtěli „ukrást“ a připojit k Německu či Rakousku půdu, na níž ji kdysi jako své poddané pozvali čeští králové, bylo v zemi 3,1 milionu! Fakticky jedinými spojenci Čechů tehdy byli Slováci - těch ovšem byly jen zhruba dva miliony a zdaleka ne všichni pláli nadšením pro Československou republiku.

Císař měl svázané ruce

Osud nového státu byl chvílemi na vážkách - vždyť se bojovalo ve většině pohraničí Čech a na Moravě jižní i severní. Na Slovensku a na Podkarpatské Rusi probíhala regulární válka proti bolševikům maďarským i slovenským. Šťastnou shodou historických okolností však za novým státem stála vítězná Dohoda, mezi Čechy - hlavně v řadách Sokolů - se našlo dost nadšených dobrovolníků a československé ozbrojené síly průběžně posilovaly z fronty se navracející zkušené jednotky legionářů.

Císař Karel I. (Poslední) se na sklonku vlády habsburské dynastie v Podunají ocitl ve velmi složité situaci. Část politiků nerakouských zemí jeho říše žádala utvoření federace po vzoru USA (což byla ostatně ještě počátkem roku 1918 také představa TGM). Německy hovořící občané Rakousko-Uherska však byli důrazně proti. Umrům se navíc podařil chytrý tah: už 30. prosince 1916 korunovali Karla za uherského krále. Ten se přitom v korunovační přísaze musel zavázat, že bude hájit územní integritu zemí Koruny uherské. Proto pak Karel I. nemohl vyjít vstříc slovenským či chorvatským úvahám o autonomii - a to přestože zřejmě chtěl.

V Čechách a na Moravě byla císařova pozice vůči odstředivým tendencím místních Němců především rozpačitá: v roce 1918 však už ani nebyla moc důležitá. Čeští Němci se proto chtěli připojit k Berlínu. Čechoslovákům dokonce tvrdili, že se svým bojem proti jejich po odtržení toužících „státech“ dostávají do válečného stavu s Německem! Poražená Německá říše ale měla v té době

úplně jiné starosti, než aby kvůli soukmenovcům vyhlášovala válku Československu.

V pohraničí a na Slovensku se tehdy bojovalo o všechno. Dnes si tyto „zapomenuté války“ kupodivu moc nepřipomínáme - kdyby se však tehdy Čechoslovákům v nich nepodařilo zvítězit, mohli jsme to, lidově řečeno, „rovnou zabalit“. Z českého království by zůstala ohlodaná kost, mrtvě zrozený útvar.

Pokračování příště

Opět veliké díky za krásné adventní trhy a rozsvícení vánočních stromů

V sobotu 1. prosince 2018 se konaly již čtvrté adventní trhy u Domu s pečovatelskou službou. Byly opět úžasné a já moc děkuji moji dceři Ditce, že tyto trhy dále připravuje a organizuje, obec samozřejmě s organizací i přípravou pomáhá. Letos se přihlásilo asi 35 prodejců a dalo se vše zvládnout i díky venkovním stánkům, které nechal udělat mikroregion Hrádecko-Chrastavsko. Prodejci měli nádherné výrobky a je úžasné, že se opravdu většinou jedná o výrobky, které si doma vyrobí. A já mám vždy velkou radost z našich šikovných Chotyňáčků a Chotyňáků. Je jich čím dál tím více.

Pro děti Ditka opět připravila v patře dílničky - zdobily perníčky, barvily dřevěnou tyčku a ze šišek vyráběly lišky. Měly připravené průkazky a kdo vyrobil všechny tři výrobky, dostal sladkou odměnu. Dílniček se zúčastnilo cca 80 dětí.

Počasí nám také přálo a po celou dobu trhů byla fajn nálada podpořená skvělým občerstvením, o které se opět postaraly paní Klapková a paní Krčková se svými muži.

Děti ze školy již tradičně namalovaly výkresy na výzdobu a po rozsvícení našich stromů předvedly školka i škola krásná vystoupení. *Ještě jednou moc děkuji Ditce a jejím kamarádkám za pomoc při přípravě trhů a vedení dílniček, dětem a rodičům a prarodičům se vše moc líbilo.*

Děkuji školce a škole za výkresy a moc hezká vystoupení, všem se moc líbilo.

Děkuji Klapkům a Krčkům, že zajišťují občerstvení a že se na ně mohu spolehnout.

Děkuji Honzovi Polmovi za zajištění zvukaře a moderování.

Velké díky také všem prodejcům za krásné výrobky. Přišlo velké množství lidí a myslím, že byli všichni spokojeni. Zveme vás na 5. adventní trhy dne 30. listopadu 2019.

Starostka

Usnesení ze slavnostního zasedání zastupitelstva obce Chotyně konaného dne 30. listopadu 2018

Obecní zastupitelstvo po projednání:

1. Bere na vědomí, že zasedání se zúčastnilo 14 členů zastupitelstva.
2. Schvaluje všemi hlasy členy finanční komise: p. J. Hejlek a p. J. Novák.
Členy kontrolní komise: p. L. Charvátová a p. D. Málek.
Členky SPOZu: p. V. Markovičová, p. A. Holická, p. J. Bímová, p. J. Velová, p. M. Landová, p. V. Vaisová a p. I. Barešová.
Členy osadního výboru Grabštejn: p. S. Cejnar a p. R. Cejnarová.

3. Schvaluje všemi hlasy 4. změnu rozpočtu na rok 2018:

Příjmy

Daň z příjmu FO placená plátcí	+ 300 000,-
Daň z příjmu FO vybíraná srážkou	+ 40 000,-
Daň z příjmu PO	+ 100 000,-
DPH	+ 500 000,-
Plátky půjčených prostředků	+ 10 000,-
Nebytové hospodářství	+ 30 000,-
Komunální služby a územní rozvoj	+ 20 000,-
Neinv. dotace od kraje (činnost JSDH)	+ 13 432,-
Celkem příjmy	+1 013 432,-

Výdaje

Ostatní záležitosti kultury	+ 150 000,-
Bytové hospodářství	- 200 000,-
Nebytové hospodářství	- 20 000,-
Veřejné osvětlení	- 500 000,-
Komunální služby a územní rozvoj	+ 140 000,-
Sběr a svoz komunálních odpadů	- 100 000,-
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	+ 580 000,-
Požární ochrana	+ 50 000,-
Volba prezidenta	+ 11 000,-
Činnost místní správy	+ 150 000,-
Ost.neinv.transfery – mikroregion	+ 13 000,-
Celkem výdaje	+ 274 000,-

4. Schvaluje všemi hlasy přesun 200 000,- Kč z fondu rezerv do fondu odměn Základní školy a Mateřské školy Chotyně, příspěvkové organizace.

5. Schvaluje všemi hlasy rozpočtové provizorium na začátek roku 2019 do doby schválení rozpočtu v únoru 2019. V měsíci lednu a únoru budou financovány běžné provozní náklady obecního úřadu, bude splácen úvěr a zaplacen vývoz odpadu za 4. čtvrtletí 2018.

6. Schvaluje všemi hlasy plán práce zastupitelstva na rok 2019.

7. Schvaluje všemi hlasy Smlouvu o úpravě vzájemných práv a povinností souvisejících s rekonstrukcí vodního díla – LI 021 021 Chotyně – rekonstrukce vodovodu, zak.č. 11003/4.

8. Schvaluje všemi hlasy Smlouvu o zřízení věcného břemene – služebnosti č. IV-12-4015263/VB/6.

Jaké dotace se nám v letošním roce podařilo získat

1. Z Dotačního fondu Libereckého kraje se podařilo získat dotaci ve výši 300 000,- Kč na rekonstrukci veřejného osvětlení ve středu obce. Realizace rekonstrukce se posunula na jaro roku 2019 z důvodu současné rekonstrukce vodovodního řadu od školy směrem na Dlouhou mez.
2. Z Dotačního fondu Libereckého kraje Podpora jednotek požární ochrany se podařilo získat 85 000,- Kč na dokončení obnovy dýchací techniky.
3. Z Ministerstva vnitra, generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR se podařilo získat částku 13 432,- Kč na neinvestiční výdaje jednotky SDH Chotyně.
4. V rámci mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko se podařilo získat dotaci z Libereckého kraje ve výši 50 000,- Kč, která byla použita na vydláždění hřbitova. Mikroregion získal celkovou dotaci ve výši 450 000,- Kč, o kterou se podělilo 9 obcí mikroregionu, každá získala 50 000,- Kč při minimální ceně opravy cca 167 000,- Kč.

Budova nádraží

Je to asi 9 let, kdy se mi podařilo přesvědčit zastupitele, abychom podali žádost o převod nádražní budovy na obec. Poslali jsme žádost na patřičné místo a čekali. Nic,

asi po 6-ti letech jsem dostala telefonický dotaz, zda náš zájem trvá. Zájem jsme potvrdili. Zase nic.

Asi před třemi měsíci se mě zeptal Luděk Vele - hele, co to nádraží, vždyť to je hrůza. Historii jsem mu řekla. Má správné styky a začal se ptát. Jedna bývalá ministryně nabídla pomoc. Pomoc spočívala v tom, že do celé akce zapojila pana senátora Michaela Canova. Ten zařídil schůzku s generálním ředitelem Správy železniční dopravní cesty v Praze a 28. listopadu jsme spolu vyrazili do Prahy. Pan generální ředitel a paní ředitelka odboru přípravy staveb na nás byli připraveni. Setkání bylo příjemné a mně dalo docela velkou naději, že by se mohlo začít něco dít. Pan generální ředitel řekl, že když to nešlo zdola, zkusíme to zvrchu. Přijali můj argument, že Chotyně je moc hezká obec, která má na svém území národní kulturní památku Státní hrad a zámek Grabštejn, máme svůj Dům s pečovatelskou službou, školu, školku, dětská a sportovní hřiště, přesto vždy buď první nebo poslední dojem je naše hrozné nádraží. Domluvili jsme se, že napíšu oficiální žádost přímo na generální ředitelství. Žádost minulý týden odešla i s fotodo-kumentací. Jedno je totiž naprosto jasné, že pokud tu budovu neopravíme my, tak ji neopraví nikdo. Takže, komu na Chotyni záleží, držte palce, ať vše dobře dopadne a my se můžeme pustit do opravy nádraží, zatím alespoň venkovní části.

Starostka

Článek od paní Hany Němcové

Nastal čas dlouhých večerů, tak jsem s nadšením přivítala možnost příjemně strávit podvečer 17. 11. 2018 v milé společnosti nás dříve narozených na posezení, které pro nás připravily členky Sboru pro občanské záležitosti obce Chotyně. Ti, kteří mezi nás nepřišli, mohou jen tiše závidět.

Překvapením byla šlechtična, která nás po návštěvě Grabštejna přišla pozdravit a podarovat nás hrstí zlaťáků. Moc jí to

v krásném kostýmu slušelo. Ondra Vele zahrál tři příjemné skladby. Samozřejmě nechyběla paní starostka, po přivítání nás informovala o tom, co nového se v obci udělalo a povedlo.

Nemohu pominout děvčata, která nádherně vyzdobila sál i stoly tak, aby vynikla příjemná atmosféra a připravila pochutnání v podobě měkoučkových řízečků a kávy s domácím medovníkem. Dostali jsme od nich retro dárečky, které jsem hned vyzkoušela.

Nechyběla samozřejmě hudba nám již známé kapely Jedeme dál pana Nováka. Vhodně vybraným repertoárem nás hudebníci vyprovokovali k tanečku. Zazněla i Mašinka, při které se zvedli téměř všichni přítomní a tak dlouhý had přetančil celý sál.

Na závěr chci poděkovat všem, kteří toto zdařilé posezení připravili, a podle reakce přítomných musím konstatovat, že zdařilé opravdu bylo.

Vítání občánků

V sobotu 27. října členky sboru pro občanské záležitosti, které připravily výše zmíněné posezení pro důchodce, připravily také vítání dalších 4 našich občánků. Akce proběhla v Domě s pečovatelskou službou a přivítali jsme tři kluky a jednu holčinku.

Děkuji členkám SPOZu za přípravu obou akcí, děkuji p. Hejlkové a p. Krejčové, že mi pomáhají se zajištěním občerstvení na vítání, děkuji p. Krejcarové, která nám pro děti plete krásné chobotničky a děkuji škole za kulturní vložku.

starostka

Poesie a povídky Pana Mirka Černého Čas vánoční

*Zas nadešel ten vánoční čas
co duše lidské rozsvěcuje
a dobro bytí bylo skryto v nás,
na povrch mysli teď vystupuje.*

*Chceš dávat radost, lásku, štěstí
i sebe sama rozdat snad
a stojíš-li právě teď na rozcestí,*

víš kterou cestou se máš dát.

Vzpomínky dávné letí k nám sami
a vánoce z dětství v nich uvidíš zas
i tváře drahých co nejsou už s námi,
spatříš zas živé, kouzelný to čas.

Vánoce, vánoce, jak ten čas letí,
jste vzácný dar dobra co člověk má,
zůstaňte s námi dál pro radost dětí,
než lidstvo pouť svou dokoná.

GERT

Bylo všelijakého vrčení a motání na škořtávkách nožičkách v rohu stodoly víc než dost. Seděl jsem na ohrádce z prken a pozoroval s pocitem nesmírné odpovědnosti štěňata krátkosrstých ohařů, neboť jsem byl pozvaný, abych si jedno vybral. Toho chci, ukázal jsem prstem na jediného hnědáka mezi strakoši, který zatím vybojoval se svými sourozenci několik vítězných zápasů. Dám ti ho, potvrdil můj výběr o několik let starší kamarád Josef, který po smrti rodičů hospodařil sám. Měl veliké, upracované ruce a dokázal unést na zádech i dva pytle obilí najednou. Díky těmto vlastnostem mě jednou později zachránil na venkovské zábavě před partou vyhlášených výtržníků tím, že je přesně podle návodu písně „padla facka“ vyházel ze sálu ven. Tak za tři tejdny upřesnil odběr štěňete Josef a šel po svém. Chvilku jsem ještě poseděl, abych se ujistil, zdali jsem opravdu vybral dobře a vychutnal ten pocit budoucího majitele „kraťase“. Krásného hnědáka budu mít, celý Gero. Musím ovšem vysvětlit, že otcem štěňat nebyl nikdo jiný nežli Gero, o kterém již byla řeč a kterého jsem odnaučil jezdit v sajdkáře. Teď to jen šetrně sdělit rodičům. Pravda o psa jsem již žadonil dlouho, ale závazný příslib jsem dosud neměl. Raději neřeknu nic, přinesu štěně domů a nějak to dopadne. Jak jsem řekl, tak jsem udělal. Jednoho dne jsem přinesl ve školní aktovce hnědáka domů. Hádejte co nese, volal jsem už z předsíně, abych vyvolal správnou atmosféru zvědavosti, která se pak měla změnit dle mých předpokladů v radostný úžas a nadšení. Všichni strnuli, nečekali zřejmě nic dobrého. Vytáhl jsem štěně z aktovky a postavil doprostřed kuchyně. Popošlo několik krůčků, roztáhlo zadní nožičky a udělalo velikánkou louži. Nepovedlo se. Nakonec ale všechno dopadlo lépe, nežli jsem po nesla-

vném úvodu očekával. Byli jsme vzati na milost a štěně dokonce dostalo jméno po dávném otcovo psovi Gert.

Gert rostl jako z vody a po půl roce z něho byl krasavec, za kterým se leckdo zálibně ohlédl. Byl velice chápavý, ale také ostrý a stačil rychlejší pohyb cizí osoby v mé blízkosti a už byl připraven mě bránit. To ovšem neladilo s živostí naší party a tak nastaly první problémy. Musíš ho nějak ukáznit nebo půjde z domu, řekl jednoho dne otec. Slíbil jsem pochopitelně i nemožné a začal psa cvičit. Byl to ovšem výcvik všelijaký, neboť jsem pletl dohromady, co jsem kde viděl a slyšel. Až jednoho dne...

Tahal jsem na provázku podél Drnového potoka vycpanou zaječí kožku, abych ji někde schoval a poslal pro ni Gerta. Pes vycpaninu rychle našel, přinesl a zrovna jsme se o ni tahali, když se odněkud ozvalo, to je špatně mladý pane, takhle se to nedělá. Udiveně jsem vzhlédl, neboť se nestává, aby někdo povýšil do kategorie mladých pánů, nohatého, sotva desetiletého kluka. Nahoře na hrázi, mezi houfem přihlížejících vrstevníků, stál starší, drobný pán, celý v zeleném, se slamáčkem a hůlkou v ruce. Pozdravil jsem a zeptal se, jak bych měl správně postupovat. To se musí nejdříve... povídá zelený pán, a tak jsem poznal mistra loveckého psářství, pana Jana Vladana Hocha z Klatov, kterému za mnoho vděčím a kterému i po dlouhých letech stále přiznávám mistrovskou hodnost. Od toho dne jsme začali s Gertem cvičit pod odborným dohledem a k naší velké radosti se dařilo. Pochopitelně se výcvik omezoval jen na rozsah mých možností, ale i tak mistr velebil nadání psa i souhru mezi námi. Škoda, že je bez průkazu původu, říkával, nebyl bych ovšem Gerta vyměnil za žádného jiného, ani kdyby měl „papíry“ třeba z Ameriky. Ale neštěstí nechodí jen po lidech, ale i po psech.

Jednoho dne jsem přišel ze školy domů a pes mě nepřivítal. Ležel sklesle na svém koberečku a jen nepatrným zavrtěním proutku dal najevo, že mě poznává. Poklekl jsem vedle a sáhl mu na nos. Byl suchý a horký. Přinesl jsem trochu studeného mléka a zkoušel, zdali se napije. Olízl pouze namočené prsty a odvrátil se. Byl večer. Upravil jsem si provizorní lůžko vedle něho, ale nespál jsem. Pes ležel na boku a zrychleně dýchal. Pojednou začal hlasitě mlaskat a v tlamě mu narůstala bohatá pěna,

pak se vymrštil a za příšerného vytí pobíhal tupě po místnosti a narážel do všeho, co mu bylo v cestě. Nakonec vyčerpaně upadl a zůstal nehnutě ležet. Do rána se záchvat opakoval ještě několikrát a tak jsem před rozedněním utíkal k panu Hochovi, aby mě poradil, co s tím mám dělat. Vůbec se nezlobil, že jsem ho vytáhl z postele, rychle se oblékl a šel se mnou. Jak jsem si myslel, nervová psinka to bude, skočte za panem okresním, ať vám na to něco dá. Okresní veterinární lékař, známý milovník loveckých psů, pokýval hlavou a dal mě nějaký prášek, který prý mám dávat psovi do pití. Utíkal jsem domů, jako bych přinášel elixír života, ale nic nepomohlo. Záchvaty se stupňovaly a pes při nich běhal i pozadu, příšerná podívaná. Přestěhovali jsme Gerta do zahradního altánku, kde jsem mu upravil lůžko, ale věděl jsem již, že ne na dlouho. Záchvaty ustaly, ležel klidně, jakoby usmířen se svým osudem a jeho tělo pomalu chladlo. Uložili jsme ho pod starou hruškou v hlubokém úvozu polní cesty, plném mateřídoušky.

Neplač, řekl tenkrátě můj otec, aby mě utěšil, koupíš si jiného a lepšího.

Od té doby uběhlo mnoho času. Úvoz i strom pominuly, krajina změnila svou tvář a ustoupila městu. A i když se otcova slova mnohokrát naplnila, stále vím, že tam někde pod okrajem města Klatov, směrem k modravým dálkám Šumavy, leží můj první pes GERT.

Záchranáři se vzdělávají celoživotně

Nedílnou součástí života záchranářů je každý rok aktivní účast na řadě školení a kurzů. Trendy v medicíně se totiž neustále vyvíjejí a je třeba jim přizpůsobovat práci tak, aby byla péče o život pacienta zajištěna co nejlépe. Zatímco ještě před několika lety záchranáři „pouze“ zajistili základní životní funkce postiženého a jeho co nejrychlejší přepravu do nemocnice, dnes dbají nejen o záchranu života, ale svou péčí také o jeho další kvalitu.

Spolu s tím, jak se rozvíjejí možnosti zdravotní péče a také technického vybavení záchranářských vozidel, roste samozřejmě také náročnost péče. Záchranáři dnes například naprosto běžně aplikují řadu léků, které dříve neměli k dispozici. To vše se ale musí neustále učit a své znalosti zdokonalovat. Každý záchranář tak v průběhu kalendářního roku absolvuje v průměru tři školení. Některá jsou zaměřena na urgentní medicínu jako celek, jiná specializovaná například na děti, jako užší skupinu pa-

cientů, a komunikaci s nimi. Důležitou součástí školení je i důraz na vlastní bezpečí. Průzkumy totiž ukazují, že v řadě případů se záchranář mnohem více než na ně soustředí na problémy pacientů. Pokud je ale záchranář napaden, případně jinak ohrožen na životě, v konečném důsledku je větší riziko pro něj i pacienta.

Školení pro zaměstnance Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje mají různý charakter. Některá si organizuje sama záchranná přesně podle svých požadavků. To umožňuje cílený vývoj záchranářů přesně v těch oblastech, kterých je v Libereckém kraji nejvíce zapotřebí. Jiná jsou pořádána celorepublikově a sjíždějí se na ně záchranáři ze všech krajů. A kurzy se samozřejmě dělí i podle vlastního zaměření záchranáře – na jiné chodí řidiči, na jiná letečtí záchranáři a na jiné operátoři tísňové linky. „Školení jsou pro nás velmi důležitá. Když člověk dělá svou práci dobře – a to naši zaměstnanci dělají – po určité době by mohli mít sklony stagnovat, používat při záchraně pacientů zažitě stereotypy. Ty by určitě fungovaly. Dnes nám jde ale o to, aby pacient i po ošetření v nemocnici mohl vést život v maximální možné míře podobný tomu, jako před svým zraněním nebo onemocněním. Tomu se snažíme co nejvíce přizpůsobovat,“ vysvětluje ředitel ZZS LK Luděk Kramář. Příkladem může být třeba mozková příhoda – zatímco dříve pacienti s ním umírali nebo byli v dalším životě odkázáni na pomoc bližních, dnes při správně stanoveném postupu přežívají a nemusejí mít ani radikální následky.

Samostatnou kapitolou vzdělávání je pak nácvik krizových situací, například cvičení zásahu při hromadných neštěstích. Ta slouží i k secvícení spolupráce různých složek Integrovaného záchranného systému. „Chceme být zkrátka na vše připraveni co nejlépe,“ vysvětlil Kramář.

Bez ohledu na počasí, bez ohledu na čas, bez ohledu na dny volna – Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje je s vámi po celý rok. Téměř 500 zaměstnanců na čtrnácti výjezdových základnách, 31 vozů a jeden vrtulník jsou v každém okamžiku připraveni bojovat o vaše životy. Naším posláním je rozdávat naději, že i když se něco nepovedlo, může být lépe. Věříme, že šanci na další život, kterou pomáháme dávat, naši pacienti beze zbytku využijí. I když se s vámi setkáváme v těch nejtěžších chvílích, snažíme se zachovat profesionalitu. Věříme v život a bojujeme o něj. Každý den. Do roku 2019 přejeme všem, ať je okamžiků, kdy se potkáváme, co nejméně. Tedy hodně zdraví a život bez nehod!

Pozor na nákupy přes internet

Dnešní počítačová doba přináší nejen možnost získávání velkého množství informací, ale také pohodlné nakupování zboží přes internet s dodáním až do domu. Nakupování přes internet uskutečňujeme pomocí e-shopů od prodejců, které ani nikdy nevidíme. Bohužel anonymita internetu nahrává podvodníkům, nepoctivým obchodníkům a prodejčům. Ti nabízejí zboží, které je oproti jiným obchodům příliš levné a prodejci zpravidla vyžadují platbu předem převodem na účet. Stává se, že objednané zboží nepřijde vůbec, či dorazí něco jiného, bezcenného nebo se může jednat o napodobeninu, kterou laik nemusí poznat. Často se také stává, že se zboží po krátké době opotřebuje a v případě reklamace vám prodejce reklamaci neuzná. Zboží koupené po internetu ale můžete do 14 dnů bez udání důvodu vrátit.

Je obtížné vypátrat pachatele těchto podvodů, prokázat jim úmysl podvodného jednání a získat tak peníze zpět. Mezi nejčastější podvody stále patří nedoručení zboží.

Pár rad, jak prostřednictvím webových portálů co možná nejbezpečněji nakupovat:

Velmi důležité je nakupovat u prodejců, které dobře znáte. Pokud je neznáte, předem si o nich zjistěte potřebné informace.

Čtěte recenze a zkušenosti od jiných nakupujících.

Prohlédněte si údaje o e-shopu. Podvodné obchody většinou neuvádějí vůbec žádné nebo smyšlené kontaktní údaje. Vyhledejte a uchovejte si veškeré kontakty na prodejce.

Peníze na účet předem zasílejte pouze prodejčům, které opravdu dobře znáte.

Raději neplaťte za zboží předem. Riziko, že nezaplatíte, je při online nákupu na obchodníkovi a ten s tím musí počítat.

Doporučujeme zásilku hradit na dobírku.

V případě, že prostřednictvím internetu uskutečníte nákup, uchovejte si záznam o internetových transakcích, a to včetně webových stránek prodejců.

Před nákupem zboží si řádně přečtěte obchodní podmínky, seznamte se s reklamačním řádem. Jestli jej obchod nemá, nenakupujte u něj!

Při dodání zboží si řádně zkontrolujte obsah zásilky.

Při nákupu zboží prostřednictvím internetu buďte obezřetní a vždy zvažte věrohodnost prodejce. Zjistěte si o něm co nejvíce informací, prověřte si recenze a zboží raději neplaťte převodem z účtu předem.

V případě, že se stanete obětí podvodného jednání či nekalé praktiky ze strany prodejce, kontaktujte nejbližší policejní služebnu nebo linku 158.

por. Mgr. Lenka Dvořáková
KŘPL, koordinátor prevence kriminality

Vánoce

(Z knihy Obyčeje a slavnosti v české lidové kultuře)

Základem křesťanských Vánoc je biblický příběh o narození Ježíše Krista a oslava této události. Církev časově spojila zrození Spasitele se starým mýtem zimního slunovratu, vyjadřujícím vědomí o věčném vítězství života nad smrtí a světla nad tmou. Ve 4. století ustanovila 25. prosince za den narození Ježíše Krista, o němž vyprávějí evangelia podle Lukáše a Matouše. V církevním kalendáři trvá vánoční období od 24. prosince do 6. ledna: do 2. vatikánského koncilu se dodržovalo až do 2. února, do Hromnic. Svátek Božího narození je provázen vigilií (Štědrý večer) a oktávem, osmi dny završenými oslavou Boží rodičky Marie 1.1., tedy liturgickým svátečním týdnem. Je také prvním dnem dvanáctidenního období do svátku Zjevení Páně (Tří králů).

Už nejstarší liturgické kalendáře obsahují v bezprostřední návaznosti na Vánoce řadu svátků svatých. Středověk v nich viděl čestnou družinu Jezulátka a nazýval je *Comites Christi* (Kristova družina). V římské liturgii jsou to prvomučedník Štěpán, apoštol a evangelista Jan a betlémská Mlád'átka.

České slovo *Vánoce*, doložené ve staročeských slovnících, pochází ze staroněmeckého *winahten* (*Weihnachten*, svaté noci). Podle etymologa Františka V. Mareše se toto převzetí datuje do předcyrilometodějské doby, do nejranějších počátků křesťanství v českých zemích.

Utváření vánočních tradic na našem území, a stejně tak v širším evropském kulturním kontextu, ovlivnilo prolínání starých slavno-stí obnovy slunečního svitu, znovuzrození Slunce, jež znamenalo i počátek nového období, s křesťanskými legendami a obřady. Tyto dvě kulturní vrstvy se ve svátku Vánoc propojují. Lidové obyčejové projevy, zahrnující magické úkony, zákazy, věštby, byly zaměřeny na

zabezpečení prosperity, na pozitivní ovlivnění přírody, zdraví a plodného života v novém období. Z toho vycházejí i obchůzky, koledy, vinše, obřadní zeleň, obdarování. Křesťanskou vrstvu vánoční tradice reprezentují hry, písně, koledy a výtvarné projevy, v nichž je znázorněn příběh narození Ježíše podle evangelií, především betlém, jesličky. Novodobou formou je tzv. živý betlém, jenž doznal u nás v poslední době značné obliby. S postupem doby přibývaly do vánoční tradice další jevy. Tak se v raném novověku rozšířilo stavění betlému v ko-stelech, jež bylo posléze přijato ve svět-ském prostředí, a nakonec vstoupil do proží-vání Vánoc jehličnatý strom s dary.

Zubní ordinace již zůstane uzavřena
Lázně Kundratice, které pro město Hrádek nad Nisou provozovaly zubní ordinaci v Domě s pečovatelskou službou v Chotyni daly městu výpověď k 30.11.2018. Obec Chotyně pronajímala pro ordinaci prostory, za které město Hrádek n.N. platilo nájem. Podle smlouvy je tříměsíční výpovědní doba, to znamená, že k 28.2.2019 končí i pronájem těchto prostor, protože město Hrádek n.N. o ně dále neprojevílo zájem.

Pokud někdo ještě má zdravotní karty v této ordinaci, dejte požadavek na Obecní úřad v Chotyni do 21.12.2018. Budete si je moci na obecním úřadu vyzvednout.

Starostka

Od 22.12.2018 do 1.1.2019 bude na Obecním úřadě a v knihovně ZAVŘENO.

Poslední platby budou přijímány v pátek 21.12.2018 do 13 hodin, další až 2.1.2019.

Sběrný dvůr bude naposledy v tomto roce otevřen ve středu 19.12. od 14 do 15 hodin. Poprvé v novém roce bude otevřen ve středu 2. ledna od 14 do 15 hodin.

Svoz odpadu o vánočních svátcích bude proveden v běžných svozových dnech. Žádná změna nebyla nahlášena.

Silvestr netradičně - pozvánka

Máte již plán na silvestrovské odpoledne? Pokud ne, pak přijměte pozvání „Luftáků“ na netradiční sportovně-kulturní aktivitu před silvestrovským večerem. Od 14 hodin proběhne již 3. Silvestrovská plavba po řece Nise na čemkoliv ... čluny, duše, lehátka ... vše je vítáno. Samozřejmě plavky sebou, dobrou náladu a občerstvení taktéž. Sejdeme se u sokolovny ve 14 hodin, přesuneme se kolem hřiště zhruba k mostu a vyplujeme.. Ti, co neztroskotají, ukončí plavbu u lávky za sokolovnou.

Sportu zdar - Luftáci

Polední vánoční rozjímání na Grabštejně

Zveme všechny CHOTYŇÁKY a příznivce hradu Grabštejn v neděli dne 23. prosince na polední vánoční rozjímání (přesně ve 12 hodin) na hrad Grabštejn. Za doprovodu klavíru si S Lud'kem Vele zazpíváme několik vánočních koled. U Světla z Betléma zapálíme svíčku a vzpomeneme na ty, kteří již s námi nejsou. Dáme si něco teplého, děti čaj, opět můžete dodat něco málo cukroví a další. Chvilku popovídáme a půjdeme domů.

**Přejeme všem klidné
a pohodové
prožití vánočních
svátků.**

Vydává Obecní úřad Chotyně, registrační číslo
MK ČR U 11 793.